

КОМІ КОЛХОЗЫК

ЛЕҖО ВКП(б) КОМІ
ОБКОН.
Петӧ 6-ӧд во.
Гачетӧн донис гражд.
во келӧ 1 ш. 50 ур.
вожын келӧ . . 80 ур

ГАЗЕТ ПЕТӧ ВЪД НОЛ
ЛУН МЫСГІ.
Адрес: СЫКТЫВКАР,
Вадорыв ул., 38
Телефон редакц. № 130

№ 43 (296)

Середә, сентябр 10 лун, 1930 во

№ 43 (296)

Кыпӧдчам ставӧн кылӧдчӧм ештӧдӧм вылӧ! ӧтӧ кер весӧг огӧ лезӧ! кынмыны местаӧз кылӧдтӧг!

Колхозјас кост смотр

Обисполком пленум шуӧм сертӧ, област паста „Комі колхозник“ вескӧдлӧм улын муно колхозјас кост смотр. Тајӧ вывти ыжыд, тӧдчана уж.

Помасӧ первој колхозној во. Регод колхозјас кутасны артавны результатјасӧ тајӧ первој во лыс. Результатјас колхозјаслӧн емӧс, дај абу посныдӧс тајӧ результатјасыс первој во вылас. Област паста колхозјасӧ пырӧмаӧс 14% став овмӧс пыщыс. Емӧс колхозјас, кытчӧ котыртчӧмаӧс? 100-150 овмӧсӧз. Сіз-кӧ, мијан емӧс бура гырыс колхозјас-нын.

Колхозјасын тыдовтчис і ӧт-увја ужлӧн бурлуныс. Ӧтӧ-кӧ сені сӧмын паскыда поӧо ужавны машинајасӧн, дај бура-нын паскыда таво тајӧ машинајасӧ ужӧдӧсны колхозјас мувиӧз вылын. Мијан емӧс-нын колхозјас, кӧні ужалисны тулысын тракторјас, ужалисны ӧтӧ колхозыс 15 ышқан машинаӧз, уна куртан машинајас, 2-3 вундан машинајас да с. в. Сіз-кӧ, колхозјасын ужыслӧн бурлуныс лоі петкӧдлӧма, сені поӧо паскыда нуӧдны уж машинајасӧн, лок сӧкыд ужсӧ вужӧдны машина вылӧ морт вывсаӧ. Бостам гожса медсӧкыд уж—ышкӧм. Сыктывкар бердса колхозјасын нывбабајас коса ез-нын бостлыны дај мужикыс ез јона ышкыв косаӧн. Сіз-жӧ і мукӧд ужјас вылын. Вочасӧн і став мукӧд ужыс кутас вужны машина вылӧ. А машина вылӧ-кӧ уж вужӧ, содӧ і ужлӧн производѣлност, содӧ-і качество ужыслӧн, а сіз-кӧ содӧ і докыдыс колхозлӧн, колхозса шленјаслӧн. Тавоса результатјас арталӧн тајӧ ставыс тыдовтчас, тајӧ јона јӧткыштас ӧтка олысјасӧс колхозӧ пырны.

Колхозјасын ужыс ез мун ӧт-коӧа. Мукӧдас муни буржыка, мукӧдас вӧліны тырмытӧмторјас дај бура уна тырмытӧмторјас. Колхозјаслӧн вывти-на еща опытыс, некӧн-на налы вӧлі ве-

лӧдчынысӧ, ез-на вермыны ставсӧ ладмӧдны, ез-на пыӧдӧі пуктывны мукӧд дырјӧ медсаколлан ужјасӧс, шуам, учот сувтӧдӧм, ӧтсӧплӧна лӧсӧдӧм да с. в. ӧерт, тајӧ ставыс тӧдчас бӧрнас ужас. Сіз-кӧ, мӧда-мӧдлыс ужсӧ тӧдмалӧм, бур ужалан ногсӧ, уж сувтӧдӧмсӧ тӧдмалӧм, мед ескӧ вермыны бӧрӧдны лок нога ужсӧ вывти јона коллӧ. Колхозјас ас ку пышкӧ јӧршитчӧмӧн, ортча колхозјас ужӧн тӧдмастӧг, оз вермыны ӧд-јӧ муны воӧ.

Сы вӧсна і нуӧдсӧ колхозјас костын смотр. Смотр нуӧдӧн, смотр дырјӧ ужнас тӧдмасӧмӧн колхозјас бостасны мӧда-мӧдылыс опытсӧ, тыдовчас ужас бурыс і омӧлыс. Сіз-кӧ колхозјас кост смотрлӧн тӧдчанлуныс быдӧнлы адзана.

Тајӧс колӧ тыр донӧн артыштны став организатсјајаслы, став общественностыслы, медвојдӧр став селкорјаслы.

Колӧ ӧнисаӧ-жӧ пыр тӧдмавны смотрӧн оз сӧмын став колхозникјасӧс, а щӧщ і ӧтка олысјасӧс. Смотр нуӧдӧмӧ коллӧ кыскыны кыӧ поӧо унжык колхозникӧс, пӧртны смотрсӧ колхозјаслыс ужсӧ проверитан, бурмӧдан кампанӧӧ. Нырнуӧдысӧн, воӧмӧстчысӧн тани колӧ лоны селкорјаслы, партјачејкалы, комсомолјачејкајаслы, профсоюзјаслы. Налы колӧ кыпӧдны туйдӧдавны смотрнас, отсавны быд ногыс смотрӧвӧј бајгадајаслы.

Селкорјаслӧн уж абу сӧмын участвуйтны смотрӧвӧј бригадјасын, комиссјајасын. Налы коллӧ щӧщ вескыда гижавны редактсјаӧ ставсӧ колхоз ужјас јылыс, нелучкиторјас јылыс, бур ужалӧмјас јылыс виӧдны, кыӧ нуӧдсӧ местајас вылын смотрыс.

Нӧтӧі видчыстӧг колӧ быдлаын кутчисны лӧсӧдчыны смотр келӧ. Бура смотр нуӧдӧм сестас вывти гырыс результатјас.

Комі областувса став ужалыс јӧзлы шыӧдчӧм!

Вӧркылӧдан кад помасӧ Классӧвӧј врагјаскӧд косаеитырја лезӧм вӧр ӧнӧз-на абу ставсӧ кылӧдӧма. Уна во ӧурс кер вермас колны кылӧдтӧг, кынмыны. Мильон шайтјас таӧитӧ лоӧ воштӧма индустриализатсја вылыс. Сотсјализм мыј выныс стрӧитӧн, классӧвӧј врагјаскӧд кос нуӧдӧн, империалист војна опасност кыпалӧн да ставмувывса ужалыс јӧзлӧн револютсјонној подјом кыпалӧн быд комі ужалыс морт воӧын сулалӧ вывти ыжыд ответственност сотсјализм стрӧитан программа тыртӧм вӧсна.

Коммунистјас, комсомолечјас, профсоюзникјас да пионерјас! Лоӧј вӧркылӧдан фронт вылын застрельщикјасӧн!

Гӧрд партизанјас, гӧрдгвардејечјас, гӧрдармејечјас! Ти вӧлӧнныд воӧынӧс, косаеинныд да венліныд врагјасӧс, гражданскӧј војна вылын! Тијанлы колӧ щӧщ венны овмӧс кыпӧдан фронт вылын!

Робочӧјјас, батракјас, колхозникјас, гӧль да шӧркӧдӧем креѣтана! Огӧлезӧј јі пиӧо кынтыны кылӧдан вӧрсӧ! Огӧ лезӧј торкны экспортној планјас да овмӧс

кыпӧдан вӧтвоса план нӧль воӧн вӧчӧмсо! Тијан активноја нучкӧмӧн жугӧдам кулакјасӧс, венам став ӧкыдторјасӧс, тыртам вӧркылӧдан план!

Ставӧн вӧркылӧдны—тащӧм мијан лозунг. Нӧтыртчалӧј ударној бригадјасӧ, паскӧдӧј сотсјалистическӧј ордјысӧм тащӧм могојас олӧмӧ пӧртӧм куӧа:

1) помавны пурјавлӧм да стојанкајасӧ став вӧр вајӧм сентябр 12-ӧд лун келӧ вӧркылӧдан став јујас куӧа:

2) сентябр 15-ӧд лун келӧ лӧсӧдны став вӧрсӧ букејрујтны;
3) балансјас кыресӧм да шпал лӧсӧм помавны сентябр 25-ӧд лун келӧ.

Јанӧдӧј вӧркылӧдан фронт вылыс пышјалысјасӧс, ӧезертјасӧс Мед быд морт мыј вермӧнја, ӧдлӧмсаӧ ужалас вӧркылӧданын.

Сдолој кулакјасӧс, вредѣтельјасӧс да наладор сылысјасӧс!

Тыртам вӧтвоса план нӧль воӧн! Помалам ӧдјӧжык вӧркылӧдӧм!

ВКП(б) Обком—Н. КОЛЕГОВ

Обисполком—Ф. ТАРАКАНОВ

Сыктывкар. Сентябрь 8 лун.

Картина-вылын: Колхозјасын гӧран уж ештӧм бӧрын отсалӧны једӧноличникјаслы коскӧм гӧрны.

Колхозјас кост смотр нуодомон паскөдам модамод колхозјаслыг бур опытсө, петкөдлам өтувја ужлыг бурлунсө Унжык колхозыкөс кыскам смотр нуодан ужө! Мед өтї селькор оз колъ смотрыг бокө!

Колхозјас кост смотр нуодан ног Пырыепыр кыпөдны став общественностсө, колхозыкјасөс смотр нуодом былө

Колхозјас кост смотр нуодом област паста заводт нуодыны пырыг пыр. Кадыс абунын зев уна да смотр нуодомон нуждочыны кескушөм ногон оз поэ. Смотр нуодом колө помавны (став матерјалјас сетөм помавны) октябр 10-өд лун кежлө, мед ескө став уж арталомсө смотр нуодом куза помавны октябр 15 лун кежлө.

Смотр нуодө „Комі колхозык“ редакция вескөдлөм улын. Редакция бердас смотр уж нуодом, вескөдлөм былө организујтчысө рабочөй комиссия Обколхозсојуз, Обзу, Обпрофсовет да Обкомпол представителјасы. „Комі колхозык“ гачетса редактор руководство улын.
Районын вескөдлө смотрөн районнөй тројка

Районын смотр нуодомон вескөдлөм былө организујтчыны районнөй тројкајас. Сетчө пырөны представителјас районы, райколхозсојузы, коймөдсө индө „Комі колхозык“ гачет редакция да сїјө морт руководство улын і кутас нуодыны ужыс.

Районнөй трөјкајаслы пырыг-пыр колө мобілізујтны став общественностсө, партијнөй, комсомольскөй, профсоюзнөй организацијајасөс, сельсоветјасос став райончыс. Налы-жө колө вескыда нуөдны смотрсөгырыс колхозјасын. Поэ-кө районнөй тројкајас шленјасөс нуөдан кад кежлө колө мездыны став ужыс.

Колхозјас јукөдны группајасө.

Медым смотр нуөдөмсө пуктыны буржыка, районнөй тројкајас став колхозјасө јуклөны райончыс торја группајасө, мед быд группаын воли еша нөл колхоз. Ыжтасө тајө группајасылысө вөчавны колхозјас шөкыдлун сертї—лїбө унжык, лїбө ешажык. Сїјө группајасас смотрөн вескөдлөм былө ор-

ганизујтчө группөвөй комиссияјас.

Районнөй тројкајас районса организацијајаскөд сорнитчөмон индалоны тајө комиссияјасас јөсө. Сетчө колө пыртны представительјасөс партијнөй, комсомольскөй, профсоюзнөй организацијајасы, сельсоветыс, колхозјасы. Колхозјас костас смотр нуөдө со кущөм ногөн.

Смотр нуөдө смотрөвөй бригада.

Колхоз группајасын смотр нуөдө, поэ-кө, өтї кадөжык нарөснө лөөдөм смотрөвөй бригадајасөн. Бригадајасө котыртчыны колхозыкјас, группөвөй комиссияјаса шлен (кодї руководитө ужнас), счөтнөй бригадаса представительјас, поэ шөщ і мукөд организацијајасы, селькорјас повсыс. Тащөм смотрөвөй бригадасы организујтчө быд колхоз бердө. Бригадајас нуөдөны смотр тазі; первој колхозса бригада нуөдө смотрсө мөд колхозас, мөд колхозса бригада коймөдас, коймөдыс—нөлөдас, нөлөдсаыс—первојас.

Смотр нуөдны поэ тазі. Медвојдөр төдмасы колхозлыг көзөјтвеннөй уж пуктөмкөд, шөтөводство уж нуөдөмкөд (артавны шөщ і вылысаыс индөдјас та куза), сөсө кывзыны колхозыкјас обшөй собрания вөлыч отчөт правлөнылыс. Фөрт, смотр лө нуөдны местаса условјөјас сертї. Смотр нуөдан ног поэ і вежны мөд ног, поэ-кө, буржык ногөн, лїбө индөм ногнас Колө сөмын зїлны, мөд ескө бригадасы төдмалис колхозса ужсө быд боксаы, мед ескө і колхозыкјасыс шөщ вермисны төдмасы мөдө-мөд колхозса ужөн.

Помавны октябр 10-өд лун кежлө

Став матерјалјасө бригадајас сетөны группөвөй комиссијалы, кодї сетө отсенка асааныс колхозса ужын да став матерјалјасө ыстө

Комі областувса став колхозыкјас дінө Обколхозсојузлөн шыөдчөм

Колхозык јортјас! Витвоса план нөл воөн олөмө пөртөм корө јонжыка зелөдлыны тани став вынсө став колхознөй массаыслы, кыз өтүвтөм батракјас, гөл да шөркодјема олыг крөстаналы.

Комі областын витвоса план олөмө пөртөм топыда јитчөма вөркылөдөмын прорыв регыджык бырөдөмкөд, промышленнөй да гражданскөй строїтельство нуөдан уж бурмөдөмкөд да локтан во кежлө вөрлезын лөсөдчөмкөд, мед ескө помөз вермим тыртны вөрлезан план.

Колхозык јортјас! Вөркылөдөм, промышленнөй, гражданскөй да дорожнөй строїтельство, вөрлезын лөсөдчөм јона топалөм выын. Вөрматерјал местајас вьлөз кылөдөмә сөмын жынјыс. Промышленно-гражданскөй строїтельство план сертыс сөнтабр 1-д лун кежлө тыртөма сөмын 32% вьлө. Вөрлезөм кежлө лөсөдчөм, ужалан вын вербујтөм, керкајас, пывсанјас, тујјас да мукөдтор вөрын вөчөм муно зөв ічөт өдөн да вермас торкны 1930-31 воын вөрлезан программа тыртөмлы.

Тајө хоэзөјтвенно-політїческөй гырыс могјасө олөмө пөртөмын колхозыкјас, кыз өтүвтөм вын, отсасөны омөла. Вөрлезын лөсөдчөм уж вьлө да стрөитчөм нуөдөм вьлө колхозјас өніөз-на ез торјөдны асааныс ужалан вынсө.

Вөрлезөм, кылөдчөм да промыш-

„Комі колхозыкө“. Став матерјалјасөс смотр нуөдөм куза колө ыстыны октябр 10-өд лун кежлө.

Вывтї ыжыд уж тани селькорјаслөн. Налы колө лоны медвозмөстчысөн тајө ужас, отсасны группөвөй комиссияјасын, группөвөй бригадајасын, сетавны матерјалјас колхозјас уж јылыс.

Чорыда кутчысам ставөн нуөдны смотр колхозјасын.

ленно-гражданскөй строїтельство гөгөр јөсмө классөвөй вермасөм. Кулакјас да сөветјаслы паныд муныс мукөд елемөнтјас быдногыс нуөдөны социализм течөмлы торкасан уж. Вөркылөдөмын прорывјас бырөдөм могыс, вөрлезіг кежлө да стрөитчөг кежлө лөсөдчөм могыс, Областувса организацијајас јөбөдисны

—*месачык.* Тајөс пьлди бөстөмөн Обколхозсојуз корө став колхозјасөс, став колхозыкјасөс пыржө бергөдны асыныс хоэзөјтвеннөй ужјасөс вөркылөдөмлаы, стрөитчөм, паскөдөмлаы да вөрлезын лөсөдчөмлаы. Колхознөй сөсетемалы колө котыртчөмон да ударнөја торјөдны асыныс прөст вынсө вөркылөдөм вьлө, стрөитчөм вьлө да вөрлезын лөсөдчөм вьлө бригадајас да артельјас котыртөмон, социалістїческөй ордјысөм да ударнычество паскөдөмон.

Еша вьлө 1000 колхозыкөс вөркылөдөм вьлө!

Еша вьлө 500 колхозыкөс промышленно-гражданскөй строїтельство вьлө!

Еша вьлө 1000 колхозыкөс вөрлезын лөсөдчөм уж вьлө!

Со кушөмө мїан лозунјасыс, кодјасөс колхозјаслы колө пөртны олөмө.

Котыртны артельјас да бригадајас быд колхоз бердө, вескөдны најөс пыржө вөркылөдөмын прорывјас бырөдөм вьлө, стрөитчөм өд өдөдөм вьлө да вөрлезын лөсөдчөм вьлө.

Сөмын тајө могјасө олөмө пөртөм отсалас вынөавны колхозјаслы, буржыка снабжөтны најөс машинајасөн, кредитјасөн да мукөдторјөн.

Ставөн социализм течан витвоса план олөмө пөртөм вьлө!

Лөсөдны гачетны общественнөй контрол тајө гырыс могјасө олөмө пөртөмын колхозыкјасөн отсасөм бөреа.

Обколхозсојузса правлөныө.

Имперіалїстјас костын вензөм

Италїја Франтїјалы паныд

Капіталістїческөй Јевропа чорыда нуөдө война кежлө лөсөдчөм. Медөа-нын вооружөјтчыны мїанкөд ортча государствојас. Война кежлө лөсөдчөмлөн могыс—Сөвет странаы паныда поход нуөдны көсөдөм.

СССР вьлө укөдчыны лөсөдчөмкөд шөщ, зөв јона јөсмө лөгалөмыс јевропаса торја буржуазнөй государствојас костын. Бөрја каднас төдчөмон јона јөсмис лөгалөмыс Франтїја да Италїја костын.

Италїја мїрөвөй война дьрї вөлі Англіја да Франтїја дор. Сөмын добычаөн јукөмыс ез сет Италїялы коланторсө. Сылөн кык „союзнытсаыс“—Англіја да Франтїја—өтдортисны сїјөс Италїялы ез сузы вьлө топлїво перјанијасы, промышленнөй сырјо, нї товар вузалөм вьлө вьлө рынокјас.

Фашістскөй Италїја бөрја војаснас јона паскөдис асыс промышленностсө, пролетариатөс да кре-

станаөс јона жмитөмон да грабїтөмон. Сїјө поштї кык мындаөн кыпөдис продукцијасө электротехніческөй, автомобильнөй да авіатсіоннөй заводјасылысө да вель јона паскөдис текөтлнөй промышленност. Италїяса ужалыс јөзлөн јона гөлөмө чинтис налыс нөбөасын верманлунсө. Италїяса буржуазїја оз вермы вузавны пыщкөсө рынок вьлын аслас промышленностса сөдөм продукцијасө. Со мыј вөсна Италїја корө вьлөпөв јукны војеннөй добычасө: сїјө корө кымынкө африканскөй колонїја, кодјас өні Франтїја кынөс.

Сы кыңзі Италїја быдногыс зїлө вузавны асыс товварјасө балканскөй странајасын: Румынїялы, Југославїялы, Болгарїялы, Албанїялы да Гретсіялы. Сөмын тани сїјө зурасө Франтїяјаскөд, кодї аслас промышленностин вөчөмторөс вель жыд јукөд (медөсө војеннөй да

металлургїческөй промышленностыс) вузалө балканскөй странајасө.

Франтїја кутө аслас кїас Југославїялыс, а сїз-жө Румынїялыс став хоэзөјтвеннөй да політїческөй олөмсө. Франтїялөн вліяннөыс зөв јона паскалөма-і Гретсіяын.

Италїја ыжыдалө Болгарїяын да Албанїяын.

Кызі Франтїја, сїз-жө і Италїја оз сөмын куш вузавны асыныс товварнысө балканскөй государствојасас. Најө усөдөны мөдө-мөд вьлас балканскөй государствојасөс да кыпөдөны на костын лөгалөм. Франтїја да Италїја вліяннө улын Југославїја да Болгарїја дорыв мөдө-мөд костаныс лөгалөны, зыртчыны.

Франтїяјас генеральнө штаб прїказ сертї, Југославїја зөв өдјө вынөдө асыс границасө Италїяла дорсан, вөчө вьлө војеннөй тујјас да лөсөдө вьлө војеннөй портјас. Ста вьлө тајө вөчө Франтїја сөм вьлө да југославїяса гөл крөстанаөс грабїтөм сөм вьлө.

Франтїја ачыс сїз-жө нуөдө војна кежлө лөсөдчөм италїяса гра-

нїча дорын. Сїјө зөв өдјө вөчалө крепостјас да ыжөдөдөлө гарнїзонјасө. Франтїяса војска, кодјасөс неважөн-на петкөдисны Рейнскөй областыс (Германїялөн рытывыв јукөд), шыбытөма өні италїяса гранича бердө. Сөнтабр төлыс заводчыгөн гранича бердын вїдчысөны ыжыд маөеврјас вөчөм франтїяса сухопутнөй да воздушној вьлыс.

Оз уэ-і Италїја. Странаса став војыв вукөдыс пөртөма војеннөй лагерө. Италїяса фашістскөй правїтельство вїчө зөв уна сөм Франтїја да Југославїја гранича бердса районјасын војеннөй тујјас вөчөм вьлө. Италїяса судостроїтельнөй верфјас поштї быдлун лөдны ваө вьлө крејсерјас да подводнөй лодкајас. Италїяса правїтельство оз сөјөд, кодлы паныд нуөдө сїјө војеннөй лөсөдчөмсө. Италїја да Франтїяса костын вензөмыс сөшөмөз јөсмис, мыј сїјөс оз-нын вермыны сөјөдны. Тајө СССР-лы паныда фронтын лөө өтї зөв ыжыд костөн (трөщинаөн).

Реорганізація нуодомон бурмодам ужсө Колхоз система реорганізуютом жылыс Обколхозсоюзлөн П И Г М ө

Колхозной система реорганізуютом овмос да политика боксан зев ыжыд тор. Організатсия да сбытоснабженческой функціяяс сетом боксан районясөс вынмодом, жона вынмодасны районувса кооператсиябс да бурмодасны организатсия да овмос боксан колхозясөс да прөстдйжык производственной отувтчөмјасөс облуживајтөмсө. Индөдјас сетые вылысса органјас шуом сертї, мїжан областын реорганізатсіясө колө ештөдны таво октябрь 1-өд лун кежлө.

Тайо реорганізатсіясө нуөдїгөн медыжыдторнас лө производственной с-х кооператсия паскөдөм өдзөдөм, кыз медколан форма колхозјас течөм кежлө лөсөдчөмын. Райкоопсоюзјаслөн ужсө медвоз колө нуөдны выл производственной отувтчөмјас котыртөм куза (јола скөт візан товарішчествојас, шабдї да пуктасјас вөдїтан да мукөд полөс товарішчествојас). Сени пуктымы медыжыд могөн—кыскыны сеттө колхозјасө пырттөм став батракјасөс, гөл да шөркөдфема олыс крестанабс.

Тайо отувтчөмјасө оформитөмкөд шөщ колө бурмөдны на вылын вескөдлөмсө. Ташөм сельскохозажественной кооперативной отувтчөмјас вылас локногөн да формальнөја візөдөмсө колө зікөз бырөдны.

Райкоопсоюзјас бердса колхоз секціјајаслы колө лоны колхозјас течөмын бур вескөдлысјасөн, најос вынмөдлысјасөн да выл колхозјас котыртыејасөн.

Колхозно-кооперативной аппаратсө Коми областын колө течны таці:

1. Обколхозсоюз колө кыз областувса колхозной центр, кодї нуөдны кутас организатсия да производство боксаныс колхозясөс облуживајтөм.

2. Колхозясөс да производственной отувтчөмјасөс өктса овмөсын ужалан машинајасөн да келујөн снабжајтөм могые, Сыктывкарын котыртны „Сельхозснабжение“ общественныс отделены.

3. Быд районө котыртчөны райкоопсоюзјас, Сыктывдїнса районн кыңзі, көні районувса сельскохозаж-

ственной кооператсия став функціяјаснас колө өтнас райколхозсоюз. Райкоопсоюзјас асыныс ужсө паскөдөны районувса став производственной отувтчөмјас вылас.

Райкоопсоюзјас шыеналөны асланыс системаса Крајсојузын. Крајувса Масложивсоюзлөн Сыктывкарын лөб аслас представітельство.

Колхозјас шыеналөны колхозсекціјаын, кодөс котыртөма райкоопсоюз бердын; бөрјаыс (колхозсекціја) пырө шыенө Областувса колхозсоюзө, райкоопсојузын шыенас сулалөмсө оформитөмкөд шөщ.

Райкоопсоюз ужө кутас пырны:
а) организатсия да производство боксан асгыс шыенјасөс облуживајтөм.

б) Колхозјасөс, производственной отувтчөмјасөс да өтка крестана овмөсјасөс снабжајтөм да налыс вузалан продуктсіясөс вузалөм.

в) Заготовкајас.

г) Контрактатсия.
(Райкоопсоюз функціјајас жылыс паскыджыка вісталөма райкоопсоюзјас устав проектын).

Производственной отувтчөмјаслы колө сетны райкоопсоюзјасө 10% наөн чукортөм пыран взносјасыс. Колхозјас да райколхозсекціјајас сізжө сетөны 10% асланыс чукортөм пыран взнос сөмыс.

Райколхозсекціјајас сетөны Обколхозсоюзлы 25% колхозјасыс чукортөм став пыран взносјасыс Районјасын реорганізатсия нуөдїгөн руководствуйтчөј районувса ејездјас нуөдөм куза мїжан индөдјасөн. Реорганізатсіясө колө ештөдны таво октябрь 1-д лун кежлө.

Реорганізатсия нуөдөм вөсна тіжанлы колө пыржө бөстчыны лөсөдавны сметајас, фїансөвөј планјас, кредитуйтан планјас, машинајасөн снабжајтан планјас да сетны најос вылысажык органјасө.

Став материалјасөс колхозной система реорганізуютом куза, тайо ужсө нуөдөм итогаскөд ыстыны Обколхозсоюзө таво октябрь 10-д лун кежлө.

Обколхозсојузын заведуйтыс Калачов. Орготделын заведуйтыс Козлов.

ССР СОЈУЗСА НАРОДНОЈ КОМИССАРЈАС СӨВЕТЛОН ШУӨМ

Август 14-өд лун, 1930-во, Москва, Кремль

Колхозјасөс өктса вотөн воталігөн облагајттөм мїнїмум төдмалөм жылыс, кодјаслөн өу көзаяыс пырө торја көзыөјаслы, да скөт візан районјасын скөт візан колхозјаслы лготајас жылыс

ССР Сојузса Народной Комиссарјас Совет шөб:

1. Наркомфінлөн јүөртны, мыј өу көзаяыс воөм урожај дохөдыс, кодї воө колхозныкылы (өтнаслы), а оз колхозлы, вотавөө өктса вотөн колхозныкса торја овмөсын да оз пыр колхозса дохөдө вотавтөм мїнїмум төдмалігөн.

2. СССР-са Наркомфінлыс таво мај 18-д лунса 447-д № цїркуларсө лыдыныс вынтөмөн.

3. Щөктыны СССР-са Наркомфінлыс вітавлыны, мыј ЦК да СССР-са СНК-өн таво апрель 2-д лунө колхозлы да сетчөс шыенјаслы выл лготајас жылыс шуөм сертї (ССР Сојузса закон чукопр 21-д №, 230 ст., 1930 во), 1930-31 воын колхозјасын мездыөдөны өктса вөтыс став отувтөм ужалан скөтыс (вөвјас, өш-

јас да с. в.), сізжө став отувтөм мөскыс, ыжыс, порөјас, курөг-зоөдјас, а колхозса шыенјаслөн сөмын продуктивной скөт, кодї коллі ас орданыс (мөсјас, ыжјас, порөјас да с. в.). Возжык отувтлөм ужалан скөт колхозса шыенјаслөн вотавөө өктса вотөн.

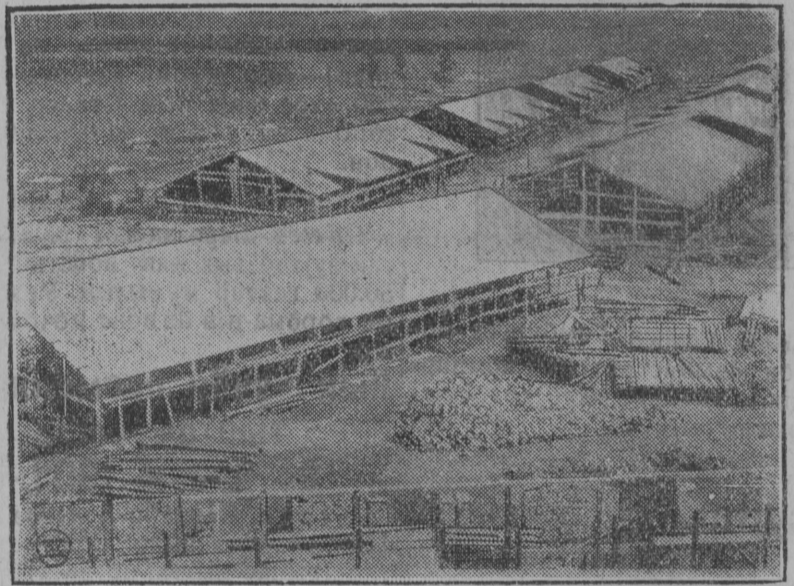
Тайо лготајасыс сетчөны ставнас скөт візан колхозјасын, кодјаслөн көзаяыс абу.

4. СССР-са НКФ-лыс таво мај 18-д лунса 446-д № цїркуларсө лыдыныс вынтөмөн.

ССР Сојузса Народной Комиссарјас Советын председателөс вежыө Рудзук.

Народной Комиссарјас Советын да Уж да Оборона Советын делөйн управлајтыөс вежыө Мірошников.

Стрөитам һаһ визан амбарјас

Фокїнса поселөкын (Брянск) помасө һаһ визан амбарјас стрөитөм. Быд амбарө төрны кутас 5000 тонна һаһ.

Бурмөдны олөмсө колхозјасын челадылыс Јонжыка вымаһныө челады вылө, најөс велөдөм, быдтөм вылө

Колхозын челады жылыс вөпросыс—најос велөдөм, воспїтајтөм, посні челадыјасы торја учреждөныөјас (јаслыјас, площадкајас, садјас) вөстылөм, сы пыр нывбабаөс производительной уж вылө мездыны, гырыежык челадылыс ужсө организуютом—ставыс сіјө зев төдчана вөпросјас. Сїјө і гөгөрвоана. Странаын социалістическөј овмөс да олөм өдјө воэө муніг-кыпалігөн вылө поколенныөс воспїтајтөм—медвозза мөг.

Колө ічөтысан сетны челадылыс ужалан навыкјас, заводїтны төдмөдны і политика боксан.

Јона отсалө посні челадыс воспїтајтны јаслы, площадка, сад. СССР-ын сецөм челады учреждөныөјасыс колхозјасын жонаһын паскалөма. Сөмын јонжыкасө најө ужалөны -на гождөмын, сөссе толкө-на најө лунын воссывлөны.

А мїжан областын колхозјасын і сіјө-на весіг шөчтор. Емө-һын мїжан гырыс колхозјас, 50-150 і унжык овмөсөн сулалөны өті колхозас. Быд сецөм колхозын поэө дај колө вөстыны: посніжык челадылыс—јаслы, гырыежыкјасыс площадка, сад. Культурно-бытовөј секціјалөн правленө пырыс колө сүвтөдны вөпрос сецөм челады учреждөныөјассө вөстөм жылыс. Корены сы вылө торја помөшценнө. Сетны сетчө ужалыејасөс. Челадыс сени вердны колө торјөдны колхозлы прөдуктајас. Кооператіјалөн мөг—лөзы колхозса челады учреждөныө челадылыс сојанторјас. Сөссе челадылыс сојан көза-пуктајас вөдїтны ковмас торјөдавны „общественной гектарјас“

Гырыежык—школаө ветлан челадымед һөті ез колны велөдчїтөг. Колхозлөн колө бөстны лыд вылө

школаын велөдчян арлыда став челадысө. Төдмөдны, ставыс-ө велөдны школаө, ставыс-ө велөдчөны. Ылын понда-кө оз вермыны велөдчыны ветлыны школаө, вөстыны общөжїттө. Гөльжык колхозныкјаслөнкө челадыс оз вермыны велөдчыны көмкот-паскөм абутөмла—колхозлөн-жө колө медвојдөр зїлны отөавны да с. в.

Бөстам сөсеө отувја столовојјас бердыс детскөј уголокјас, челадыклубјас, бібліөтекајас да с. в. Мунө-ө челадыс облуживајтөмыс тайөјас боксан? Оз. Тані комсомоллы, пионерорганізатсіјалы оз ков вунөдчыны. Кущөмкө колхозјасын кө-і бібліотекатө лөсөдәлөны, челадылыс лыдфантор абу. Фетскөј уголокјас, клубјасын, читалнајасын абуөс. Челадылыс гажаа, чукорон, бура, велөдчөм да ворсөм сорөн кадсө коллөдны һөкөн. Челады асыныс енергіјасө петкөдөны ывла вылө, дурөны, велөдчөны лөкторјас вылө.

Колхозса челадыс бур кадрјас вермам гөтөвітны сөмын бур воспїтаннө на пөвсын нуөдөмөн, бура вердөм

јукталөмөн најос, на пөвсын ужсө лычки организуютөмөн. Бур воспїтаннөөн челадылыс сетам колана уж навыкјас. Абу бур быдлаын і ужсө организуютөм боксан. Век-на і колхозјасын важ лыдыс мунө. Челадыс ужөдөны сөкыд ужјас вылын, воэза воэ, ічөтысан заводїтөны ужөднысө, куза ужөдөны. Москүаын вөлі таво тулыс челады-колхозныкјаслөн конферентсіја. Сени шуісны:

Челадыс 10 арөсөз колө мездыны став полөс ужөыс...

10 арөсөсәң 12 арөсөз ужөдны сөмын кык час лунын.

12 арөсөсәң 14 арөсөз ужөдны нөл час луннас.

14 арөсөсәң 16 арөсөз ужөдны квајт час луннас.

Лөсөдны ужалан көлујсө челадылыс вын сертыс да арлыд сертыс да с. в.

Һөкүщөм ногөн челадыс уж куза оз вермы лоны өсөльщина. Од өсөльщина дырјыс бат-мамыс ыстыны челадысө сөкыджык ужјас вылө, һө выисертї уж вылө, мед сөмын челадылыс унжык заработка сетасын.

БӨРҖА ЈУӨРҖАС

ИЈУД пазнујтөм куҗа Будапештын арестујтөма 450 робочөйөс

Будапештын. (Венгрия) сентябр 6 лунө робочөй районжасын вөлины уна демонстрацияжас. Көт ескө бөржа каднас зев унаөс арестујталисны да примиталисны бысама пөлөс мераяс ИЈУД куҗа выступлень-нөјас торкөм могыс, робочөйжасөс сижө ез кут демонстрация вылас петөмыс. Медвозжа демонстрация вөли 6 час рытын. Пөлитса демонстрацияжасөс щөктис разөчыны. Робочөйжас өткажитчисны. Секи пөлитсежскөйжас кыскисны шашкажасөс да ускөдчисны на выло Арестујтисны 116 мортөс да пыржө кижасө кандалаөн дорөмөн грузовикжасөн нуисны пөлитсаө.

Та бөрйн вөли нөшта-на кык демонстрация. Ставсө сентябр 6 лунө арестујтисны 250 мортөс, а ставсө ИЈУД куҗа бөржа лунжаснас Будапештын арестујтөма 450 мортөс. Колө виставны, мыј сентябр 6 лунө пөлитсаөн командујтис ачыс Трајакскөј, государство пыщкөсса уж нуөдыс министрөс вежыс.

Германіяжаса рејхстагө бөрјеиөг нежлө

Картина вылын: Гамбургса моракжаслөн демонстрация компартијалөн индөм еписок выло гөлөсујтны призываетөм куҗа.

Силосујтан уж некытчө тујтөм

Минск. Белоруссиянын силосујтан план сентябр 1 лун кежлө колхозжасын тыртөма 2,85% выло, өтка овмөсжасын—0,25% выло.

ИЈУД-лы гөнеч

Киев. 16-өд ИЈУД кежлө сетисны шыөдчөм комсомолө пырны 1500 том робочөй. Районжасын сижө жона содис пырөм комсомолө.

Прогульщикјас да рвачјас вылын вөчавлыны аскост суд

Харков. Харьковса заводжасын да фабрикажасын паскыда мунө сорнитөм ВКП(б) ЦК чукоствөм куҗа. Ударнөј тракторнөј заводын ужалөны робочөйжасөн лөсөдөм трибуналас, судитөны прогульщикјасөс, рвачјасөс, уж вылыс пышјејасөс. Робочөйжас шуисны аснысө заводас пјатилетка коймөд во чөж кежлө ужавны закрепитөмөн. "Серп да Молот" заводын нароснө промфинплан тыртөмсө торкысјаслы јавитөма бойкот, лөб организујтөма төваршщескөј судјас. Тсехјасө воны шыөдчөмјас комсомолечјассаң да ударникјассаң станок бердө витвөса план тыртөз ужавны аснысө закрепитөм жылыс.

СССР пахта зајом разөдөма 63,2 прөцент

Мөсква. Сојузса Наркомфинө воөм бөрја јуөрјас серти (абу-на выдлаис) зајом выло СССР пахта-лаис гижөма 442,3 мильон шайт дон, лөб 63,2% выло контролнөј лыдпаяс серти.

Ленинград тыртис зајом разөдан заданьөсө

Ленинград. Сентябрь 8 лунө Ленинградын зајом выло гижөма лөи 100% выло. Организованнөј населеннө повсын—робочөј да служашщөј—вөли шуөма разөдны 40 мил. 850 еурс шайт дон. Ставсө лөи разөдөма өнө кежлө 41.000.000 шайт дон.

Гырыг виль совхозјас

Одесса. Березанскөј районын организуйтөчө кык нань вөбитан совхоз 50.000 гектар му вылын. Унжык муыс гөрөма-нын да лоас көзөма тавожө.

Кык лунөн промфинплан тыртөм содис

84 %-саң 190%-өз

Минск. Сентябрь 3 лунса ВКП(б) ЦК чукоствөм выло БССР-са предријатгөјас вылын организујталөны пјатилетка коймөд во нима выль ударнөј отарјас. Робочөйжас сетөны самообязательствојас не мунны мөдлаб заводжассыс витвөса план тыртөз. "Энергия" заводын ташөм обязателствөсө кырымалис 145 морт "Октябрь" нима фабрикаын лөсөдөма энтузиастјаслыс батальон. Кык лунөн ЦК чукоствөм бөрад промфинплан тыртөм 84%-саң содис 190%-өз.

Суралөма лөжнөј забор нөј кыжжајас

Мөсква. ОГПУ адјис мөскуаса потребкооперацияс дефититнөј төвар частнөј рынок выло разөдыс зөң группа. Вредителјасыд сетыс разөдөмаөс уна еурс лөжнөј заборнөј кыжжајас. Вредителјасөс арестујтөма.

Чукөртөј вотөсјас

Унаис вөли гижлөма і сетавлөма индөдјас вотөсјас чукортөм жылыс. Государство нөбалө бид сикас вотөс: пув, чөд, щак да с.в. Вотөсјас позө сдјатны ас сиктса кооперативјасө,сөмын крестьянаөс тәјө уж бердас абу-на тырмымөн кыскөма. Унаөн-на өз төдны та жылыс.

Тәјө уж бердас јөзөс кыскөм могыс меставывса организацияслы өнисан-жө колө збылыс кутчисны.

Силосујтчөм мунис зев омөла

Колө медбөрја каднас зелөдчывны

Тавоөз Коми областын силосујтчөм жылыс некушөм сорны ез мунлы, дај спетсјас кыңзи некод вөли өз төд, мыј лөб өилосыс. Таво колхозјаслы вөли возыв сетөма нарад, чукортлөма да нуөдөма нароснө курсјас да велөдөма, кызи нуөдны өилосујтчан уж, кызи лөсөдны өилос гујас да с. в.

Мыј-жө вөчисны колхозјас тәјө фронт вылас?

Крајлөн вөли шуөма вөчны Коми областө 788 өилоснөј установка да өилосујтны 14.700 тонна көрым. Облколхозсојуз план серти колө вөли лөсөдны өилосустановкасө 848 да өилосујтны 23.750 тонна көрым. Öнөз лөивөчөма өилосустановкасө сөмын 25-өс (2,9%) да өилосујтөма 145 тонна (0,75%).

Ферт тәјөс өз поз шуны бура ужалөмөн. Тәјө колө шуны зикөз провалитөмөн. Силосујтны көсјөсөим уна, а ужыс зев омөла мунис, ег кывзөј нө областыс, нө крајлыс, ужалөм ас нырөн, кызи думатчис.

Ферт, өз поз шуны ташөм слаба ужалөмсө нароснө вөчөмөн. Öти-кө, гөжөмыс таво вөли зев мича самөј турун пуктан каднас; мөд-кө колхозникјас унжыклас ез вермыны ештөдны турун пуктөмсө да өилосујтчан бур кадсө (зөр өилосујтан) прөзеватисны да та понда колө өилосујттөм унжык көзөм зөрјис.

Öнө позө-на өилосујтны бура уна тор, мед ескө чукортны төв кежлө көрым. Медбөрја каднас колө пуктыны колхозјаслы став вынсө да өдзөдчөмөн өилосујтны градыв пуктасјаслыс шыбитчан корјасөс (капуста, галан, мөс соркни да мукөд). Миянлы колө, медем градывлыс немтор ез шыбитчы өртсө пөльза бөсттөг.

Сиктса колхозјаслы колө пырытөм пыржө бөстчыны да колан каднас кыпөдны өилосујтчан ужтө. Агрономјас, тујавлөј колхозјаслы өилос заптыны.

Коми Мишө.

Пилитөмаөс пес выло

Удораса почта тракт куҗа, Јемва ју дорын, вөли стрөитөма ветлыс-мунысјаслы уэлан керка. Јортымса в/с ужалысјас сижө керкасө пилитөмаөс пес выло.

Удораса РІК, примит тәјөјаслы колана мераяс.

Ветлыс-муныс

Норматөг еурө

Час кооперативын јуралыс Плосков В. Ј. лөтәјтөма 600 шайт сөм, сөмын правленьөдыс да ревизионнөј комиссияс сижөс өз јөзөдны. Ревкомиссияса јуралыс Буткин пөлуциталө норматөг: сакар, жежыд пыз да мукөд торјас.

Визөдыс

Кушөм колхоз

Појолын (Визин р.) тулыснас организујтчылис колхоз да бөркисөс. Öнө бара мөдисны вылыс течны партијачејкаса секретар Шујскөј да комсомол јачејкаса секретар Ушакова Сөмын гөл јөзөс колхозө өти мөртөс абу кыскөма дај өз лытны пырнысө колхозас, унжыкыс пөсен озыр.

Колө прөверитны.

Е. В.

Сентябр 15-өд лунө нуөдны субботнич өилос гујас лөсөдөм куҗа

Сыктывдин районвса өполкомлөн президиум шуис сентябр 15-өд лунө нуөдны суботнич өилос гујас лөсөдөм куҗа район паста бид сельсовет улын.

Колө өнө-жө бөстчыны тәјө уж бердас бид сиктөветлы колхоз правленьөјаскөд да организацияжаскөд, медем РІК-лыс шуөмсө олөмө нуөдны. Петкөдны суботнич выло став колхозникјассө, служашщөјжасөс, школаын велөдчысјасөс, гөл да шөрководөма олысјасөс. Ужсө колө пуктыны сиз, медем ставныс өтмоса тәјө уж бердас кутчысны, медем суботничаса ужыс вес ез вош.

Рајисполком.

Пример петкөдлис

Мордиса (Сыктыв р.) колхозын счетовод Шевелев С. А. начкис кукансө. Сы выло визөдөмөн начкисны куканыснысө кујимөн-нын.

Вескөдөм

"Коми колхозник" № 11-ын "Јортым са колхоз топма тувтчалө вөчө" материалын лөма өшыбка. Колө лыдыны устөвскөј колхоз.

Отв. редактор Улитин.

Рабоче-Крестьянский Университет по радио объявляет прием слушателей на 1930-31 учебный год на факультеты:

1. Обще-образовательный:

- а) подготовка на рабфак;
- б) обучение малограмотных;
- в) цикл упрощенных вычислений;
- г) курсы иностранных языков: (английского, немецкого и эсперанто).

2. Труды и рационализации промышленных предприятий

Готовит рабочие кадры для работы в органах рационализации и труда.

3. Антирелигиозный

Подготавливает антирелигиозных работников, кружководов, докладчиков, лекторов, пропагандистов.

4. Советского строительства

Готовит работников для сельских, районных и городских советов.

5. Культуростроительства с отделениями:

- а) для избачей;
- б) для учителей школ первой ступени;
- в) для деревенских пионервожатых;
- г) культурмейцев ликбезпохода.

Система обучения:

Радио-занятия, объединенные заочной системой обучения, высылка на руки учебных пособий, контрольных работ, их рецензирование, радио-письменная и устная очная консультация.

Рабоче-Крестьянский Университет по радио обслуживается лучшими преподавательскими силами Москвы.

Обучение бесплатное.

Срок обучения 8 месяцев.

Товарищи, успешно окончившие курс получают право продвижений их на работе в зависимости от прослушанного.

На факультеты не принимаются лица, лишенные избирательных прав.

Начало занятий 1-го октября

Требуйте образец анкеты, подробный проспект с программами и учебными планами всех факультетов по адресу: **Москва, Тверская 17, Рабоче-крестьянский Университет по радио.** Письма направляйте без марок.